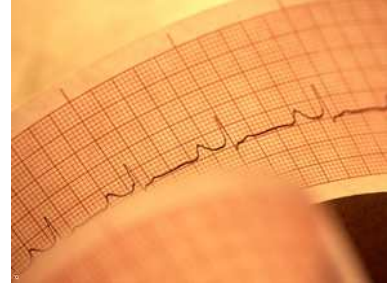

Šok

Ide o život ohrozujúce zlyhanie krvného obehu s kritickým znížením orgánovej perfúzie a následným hypoxicko-metabolickým poškodením buniek.

Rozpoznávame štyri základné formy šoku :

- **hypovolemický** - vzniká z veľkej straty krvi alebo veľkej straty tekutín
- **kardiogénny** - vzniká pri kritickom poklese výkonnosti srdca
- **septický** - vzniká pri ťažkých zápalových stavoch
- **anafylaktický** - anafylaktická reakcia organizmu na špecifický antigén

Klinické príznaky vychádzajú z jednotlivých foriem šoku, ale spoločnými znakmi všetkých foriem šoku je porucha vedomia (*niekedy aj bezvedomie*), nepokoj, stavy úzkosti, apatie alebo až kóma. Pulz sa zrýchli nad 90 pulzov za minútu, systolický tlak sa zníži pod 90 mmHg, na periférnych tepnách je pulz ťažko hmatateľný a tlak krvi sa stáva nemerateľným. Postihnutý má studený pot (*okrem septickej formy šoku, kedy je pot teplý*), končatiny začínajú modrieť a postihnutý rýchlo a plytko dýcha.

Prvá pomoc

Postihnutého uložte do vodorovnej polohy s nadvihnutými dolnými končatinami (*netýka sa to stavov pri zlyhaní srdca, pri krvácaní v oblasti hlavy, pľúc a dutiny brušnej. Vtedy je potrebné nadvihnúť hrudník postihnutého*), postihnutého teplo prikryte. Sledujte, či postihnutý samostatne dýcha. Nezabudnite privolať rýchlu záchrannú pomoc. Pokiaľ sa u postihnutého objavia nové príznaky šoku (*dušnosť, závrate, bezvedomie*), informujte o tom záchranárov. Podľa možnosti zistite nemoci postihnutého a užívané lieky.

Najčastejšou formou

- hypovolemického šoku je rozsiahly úraz (napr. ťažká autonehoda)
- kardiogénneho šoku je akútny infarkt myokardu
- anafylaktického šoku je známy antigén (napr. včelý jed)
- septického šoku je náhla orgánová infekcia